

H O T Ă R Ă R E A nr.1-403/2024
cu privire la examinarea contestației procurorului în Procuratura UTA
Găgăuzia, Oficiul Comrat, Nicolae Tian, împotriva hotărârii Colegiului de
disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023

16 decembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând în ședință deschisă contestația procurorului Nicolae Tian împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, audiind informația prezentată de către doamna Aliona Nesterov, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, în privința procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Nicolae Tian, a fost aplicată sancțiunea disciplinară - avertisment, pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Pentru a decide în acest fel, Colegiul de disciplină și etică a reținut, în esență, că procurorul Nicolae Tian a încălcat normele prevăzute de art.308 alin. (3) din Codul de procedură penală, la înaintarea demersului din xx.xx.2022, cu privire la prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile în privința învinutului Xxxx Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit.c), f) din Codul penal (*cauza penală nr.xx*)

Încălcarea s-a manifestat prin depunerea demersului, fără a fi respectat termenul imperativ prevăzut de cel puțin 5 zile pînă la expirarea măsurii preventive. Astfel, deși măsura preventivă sub forma arestului preventiv față de învinutul Xxxx Xxxxx a fost aplicată pînă la xx.xx.2022, demersul pentru prelungirea măsurii a fost înaintat abia la xx.xx.2022, adică fără respectarea normei legale.

Procurorul Nicolae Tian consideră că argumentele și probele Inspecției procurorilor și ale Colegiului de disciplină și etică, care stau la baza hotărârii de sancționare, sunt nefondate și nu pot servi ca probe ce demonstrează vinovăția lui în comiterea abaterii disciplinare incriminate.

1. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La originea procedurii disciplinare în privința procurorului Nicolae Tian se află sesizarea procurorului-șef interimar al Procuraturii UTA Găgăuzia, Nicolai Levandovscki, care a invocat că, la xx.xx.2022, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Xxxxx Xxxxxx, a depus un raport prin care a informat că a participat la examinarea demersului înaintat la Curtea de Apel Comrat de către procurorul Nicolae Tian cu privire la prelungirea măsurii preventive în privința lui Xxxx Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit.c), f) din Codul penal (*cauza penală nr.xx*), la recursul procurorului Nicolae Tian, împotriva încheierii Judecătoriei Comrat din xx.xx2022.

Prin încheierea Colegiului Curții de Apel Comrat din 16.03.2022, recursul

procurorului Nicolae Tian a fost respins ca neântemeiat, încheierea Judecătoriei din xx.xx.2022 fiind lăsată fără modificări.

În cadrul examinării demersului menționat *supra*, s-a constatat că prin încheierea Judecătoriei Comrat din xx.xx.2022, demersul procurorului Nicolae Tian cu privire la aplicarea măsurii preventive în privința lui Xxxx Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) din Codul penal, a fost admis. În privința lui Xxxx Xxxxx a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile, fiind eliberat mandat de arestare pentru un termen de 30 zile. Perioada ținerii în stare de arest preventiv a învinuitului Xxxx Xxxxx s-a dispus a fi calculată începând cu xx.xx.2022, ora xx:xxminute, adică din momentul reținerii de facto al acestuia, până la xx.xx.2022, ora xx:xxminute.

În mandatul de arestare pe numele învinuitului Xxxx Xxxxx din xx.xx.2022 instanța a menționat că termenul ținerii în stare de arest a acestuia urmează a fi calculat de la xx.xx.2022, ora xx:xxminute, adică din momentul reținerii de facto, până la xx:xx.2022, ora xx:xxminute.

La xx.xx.2022, ora xx:xx minute, procurorul Nicolae Tian a înaintat în Judecătoria Comrat un demers cu privire la prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile în privința învinuitului Xxxx Xxxxx.

Avocatul învinuitului Xxxx Xxxxx a depus la xx.xx2022 în Judecătoria Comrat o cerere prin care a solicitat corectarea erorii materiale, admisă de către judecătorul D. Guțu la eliberarea mandatului de arestare în privința lui Xxxx Xxxxx și anume, în loc de „termenul ținerii sub arest a învinuitului Xxxx Xxxxx a-1 calcula până la xx.xx 2022” să fie indicat „termenul ținerii sub arest a învinuitului Xxxx Xxxxx a-1 calcula până la xx.xx 2022”.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat din xx.xx2022 eroarea materială, admisă de către judecător la eliberarea mandatului de arestare pe numele învinuitului Xxxx Xxxxx din xx.xx.2022, a fost corectată, indicându-se că termenul ținerii în stare de arest a lui Xxxx Xxxxx este necesar a fi calculat din xx.xx 2022 până la xx.xx 2022.

Tot prin încheierea Judecătoriei Comrat din aceeași zi - xx.xx2022, demersul procurorului în procuratura UTA Găgăuzia, Nicolae Tian, cu privire la prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile în privința învinuitului Xxxx Xxxxx, a fost respins *ca depus tardiv*.

În acest sens, procurorul a încălcat prevederile alin. (3) art. 308 din Codul de procedură penală, potrivit cărora, demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare. Prin urmare, termenul de arestare expira la xx.xx 2022 ora xx:xxmin., iar procurorul a înaintat demers la xx.xx.2022 ora xx:xx min.

Astfel, Colegiul Curții de Apel Comrat a considerat argumentele judecătorului de instrucție cu privire la respingerea demersului procurorului pe temeiurile sus menționate întemeiate, iar decizia dispusă de acesta - legală.

Pornind de la cele relatate, autorul sesizării consideră că pe caz s-a acționat prin *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și cu admiterea încălcărilor grave de lege*, iar aceste încălcări pot constitui abateri disciplinare și urmează a fi verificate în cadrul unei proceduri disciplinare.

2. Circumstanțele stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspekția procurorilor

Urmare a verificărilor efectuate, la xx.xx.2022 Inspecția procurorilor a adoptat decizia în care au fost reținute toate argumentele reflectate în sesizarea disciplinară de referință, menționându-se că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

Potrivit argumentelor Inspecției procurorilor, reieșind din conținutul sesizării și a probelor administrate s-a constatat că nemijlocit procurorul Nicolae Tian l-a reținut pe Xxxx Xxxxx, a înaintat demersul cu privire la aplicarea măsurii preventive, a participat în ședința de judecată la examinarea demersului cu privire la aplicarea măsurii preventive, primind încheierea cu privire la aplicarea măsurii preventive, unde era indicat expres termenul arestării, adică cunoștea cu certitudine despre faptul că termenul de arestare expira la xx.xx.2022 ora xx:xxmin. și la înaintarea demersului de prelungire a măsurii preventive urma să se conformeze prevederilor legale și să-l depună în termen.

Mai mult, potrivit prevederilor alin.(7) art. 308 din Codul de procedură penală, *”în urma examinării demersului, judecătorul de instrucție ... adoptă o încheiere motivată privind admiterea sau respingerea demersului și, după caz, dispune aplicarea, prelungirea, revocarea sau înlocuirea, față de învinuit, a măsurii arestării preventive ori a arestării la domiciliu. încheierea se înmânează procurorului și învinuitului. În baza încheierii, judecătorul de instrucție ... emite un mandat de arestare... ”*. Astfel, potrivit normei citate, actul inițial în cazul aplicării măsurii preventive constituie încheierea, iar mandatul se emite deja ulterior în baza încheierii, reprezentând un act de punere în executare a încheierei judecătorești.

Atât în încheiere, cât și în mandat, judecătorul de instrucție a indicat că a aplicat arestul preventiv pe un termen de 30 zile, doar că în mandat a fost admisă o eroare mecanică, termenul fiind calculat până la data de xx:xx.2022 și nu până la xx.xx.2022, *precum era indicat în încheiere.*

Potrivit alin.(3) art.186 din Codul de procedură penală, arestul se dispune pentru un termen de cel mult 30 de zile, iar din conținutul mandatului, arestul era calculat pe un termen de 33 zile, fapt care atenta în mod flagrant la libertatea individuală și siguranța persoanei. Respectiv, procurorul Nicolae Tian era obligat să se conducă de termenul legal de menținere în arest pe o perioadă de 30 zile.

Reieșind din materialele acumulate, Inspecția procurorilor a apreciat critic explicațiile procurorului Nicolae Tian precum că la depunerea demersului cu privire la prelungirea măsurii preventive - arestul preventiv în privința lui Xxxx Xxxxx s-a condus după termenul indicat în mandatul elibert de judecător din xx.xx.2022.

Conform Deciziei din xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a încadrat abaterea disciplinară comisă de procurorul Nicolae Tian potrivit prevederile art.38 lit.a) și lit.b) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 – *a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.*

3. Aprecierea și constatările Colegiului de disciplină și etică

În rezultatul examinării probelor administrate în cadrul procedurii disciplinare, Colegiul de disciplină și etică a rezumat că acțiunile procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Nicolae Tian, întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) și b) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea*

practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.

Colegiul a constatat că materialul probator, administrat atât în faza controlului de serviciu, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că toate elementele unei abateri disciplinare sunt întrunite.

Totodată, s-a reținut că procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Nicolae Tian prin acțiunile/inacțiunile sale, a încălcat principiul supremației legii prevăzut în pct.6.1.1 și pct.6.1.2, principiul profesionalismului, prevăzut în pct.6.5.1 din Codul de etică al procurorilor, potrivit căruia procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

La fel, procurorul Nicolae Tian a acționat contrar prevederilor art.308 alin.(3) din Codul de procedură penală și Instrucțiunii Procurorului General nr.21-8d/17-4005 din 18.12.2017, care prevede că, demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare; pct. 7.1 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, care prevede că, înaintarea demersurilor cu privire la arestarea preventivă sau, după caz, prelungirea acesteia în lipsa temeiurilor legale, precum și omiterea termenelor legale pentru depunerea acestora în instanță, se consideră abateri disciplinare. În rezultat, omisiunile admise de procurorul Nicolae Tian au condiționat respingerea demersului de prelungire a măsurii preventive - arestul preventiv în privința învinuitului Xxxx Xxxxx, ca fiind înregistrat cu depășirea termenului legal de depunere.

Avînd în vedere că, sancțiunea disciplinară se aplică cu scopul evitării producerii pe viitor a unor fapte de acest gen și avînd în vedere faptul că procurorului Tian Nicolae pentru prima dată i s-a imputat comiterea abaterii disciplinare, admisă de către acesta din neglijență, abatere care totuși a avut consecințe negative prin eliberarea persoanei din stare de arest, însă ulterior acesteia i-a fost aplicată măsură neprivativă de libertate, Colegiul a considerat judicios a aplica față de procuror a unei sancțiuni disciplinare mai blînde.

Astfel, prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, în privința procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Nicolae Tian, a fost aplicată sancțiune disciplinară - avertisment, pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

5. Circumstanțele și motivele expuse în contestația împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică

Prin contestația depusă, procurorul Nicolae Tian a exprimat dezacordul cu hotărârea Colegiul de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, ca fiind neîntemeiată.

Nicolae Tian a menționat că nu au fost stabilite circumstanțe indubitabile care ar proba faptul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aditerii

încălcărilor grave de lege.

Procurorul a explicat că la data de xx.xx.2022, prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Comrat, oficiul Central, în privința lui Xxxx Xxxxx a fost aplicată măsură preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 zile, fiind indicat în încheiere că termenul arestării expiră la data de xx.xx.2022, ora xx:xxmin, iar în mandatul de arest a fost indicat că termenul arestării expira la data de xx:xx.2022, ora xx:xxmin. Ulterior, avocatul învinutului a contestat cu recurs încheierea și mandatul din xx.xx.2023, la CA Comrat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat (în continuare CA Comrat) din xx.xx.2022, încheierea și mandatul de arestare preventivă au fost menținute fără modificări, adică mandatul fiind nemodificat și indicată data expirării - xx:xx.2022, ora xx:xx min.

Totodată, a comunicat că, în cadrul ședinței de judecată la Curtea de Apel Comrat din xx.xx.2022, fiind examinat recursul învinutului Calciu Petru împotriva încheierii și mandatului de arest preventiv din xx.xx.2022, a participat, în calitate de acuzator de stat, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Xx.xx (autorul raportului care a stat la baza sesizării), care, în discursul său, nu a indicat faptul că nu este corect termenul - xx:xx.2022 ora xx:xxmin., stabilit în mandatul de arest din xx.xx.2022, emis de către prima instanță, dar este corect xx.xx.2022 ora xx:xxmin.

Din conținutul încheierii pronunțate de către CA Comrat s-a constatat că procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Xx.xx, a solicitat în instanța de apel să fie menținut, ca legal și fără modificări mandatul de arest din xx.xx.2022, unde era indicată dată expirării xx:xx.2022 ora 12.15, după care ulterior s-a condus Nicolae Tian.

În aceste circumstanțe, Nicolae Tian consideră că argumentele Colegiului, că ar fi neglijat atribuțiile de serviciu prevăzute de Codul de procedură penală și Legea cu privire la Procuratura, sunt nefondate, iar motivarea că *«încălcările descrise nu au putut fi înlăturate de procurorul în procuratura UTA Găgăuzia, Dora Gheorghieva, care a participat la examinarea recursului în Cadrul Curții de Apel Comrat, la xx.xx.2022»*, nu poate servi ca probă la constatarea abaterii disciplinare în privința sa.

Potrivit contestatarului, în cadrul ședinței din xx.xx.2022 Procurorul UTA Găgăuzia, Dora Gheorghieva, a avut toate pârghiile procesuale prevăzute de Codul de procedură Penală și de Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pentru a orienta completul penal al CA Comrat spre corectarea erorii comise, calificate ulterior ca abatere disciplinară imputată lui.

Menționează că la data de xx.xx.2022, fiind prezent la ședința Colegiului, a depus o cerere, prin care a solicitat să fie citată și audiată în cadrul ședinței Colegiului și Xxxxx Xxxxx, fiind formulate și întrebările respective. Deși cererea a fost admisă, totuși Colegiul nu a asigurat prezența acesteia, motivând că ea nu dorește să se prezinte.

Nicolae Tian a mai menționat că, prin cererea din xx.xx.2023, a solicitat amânarea ședinței de examinare a procedurii disciplinare stabilită pentru xx.xx.2023, din motiv că în mun. Comrat este declarată ziua Hramului bisericii din localitate, respectiv, conform art.111 alin.(1) lit.j) din Codul muncii, Procuratura UTA Găgăuzia (oficiul central și Comrat) nu a activat, din care motiv nu a putut să se prezinte în cadrul ședinței Colegiului și să asigure prezența procurorului Xxxxx Xxxxx, aceasta fiind implicată în chestii familiale în contextul sărbătorii legate cu sărbătoare, însă Colegiul a respins cererea sa și a examinat subiectul în lipsa lui, fiindu-i încălcat dreptul la apărare și la prezentarea probelor prevăzute de art.48 alin.(1) lit.b),c), e) și

art.50 alin.(4) Legii nr.3 din 25.02.2026 cu privire la Procuratura.

Consideră Nicolae Tian că Inspecția Procurorilor și Colegiul de disciplină și etică au apreciat explicațiile sale în mod arbitrar, argumentele prezentate nefiind verificate, iar argumentele aduse în hotărârea Colegiului din 24.02.2023 nu pot servi ca probe care demonstrează vinovăția sa în comiterea abaterii disciplinare incriminate.

În contextul argumentelor expuse, Nicolae Tian a solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, cu adoptarea hotărârii de încetare a procedurii disciplinare, pe motiv că fapta nu constituie abatere disciplinară.

6. Examinarea Constestației de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Se notează că citarea părților pentru ședința din 16.12.2024 s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹.

Poziția procurorului Nicolae Tian.

Procurorul Nicolae Tian, vizat în procedura disciplinară de referință, a înaintat o cerere Consiliului, prin care a solicitat examinarea contestației în lipsa sa.

De asemenea, contestatarul a menționat că susține integral contestația și motivele invocate, solicită încetarea procedurii disciplinare și anularea hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

În această conjunctură, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora, în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică examinarea acesteia.

Poziția inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 16.12.2024 Inspecția procurorilor a fost reprezentată prin dispoziție de către inspectorul Xxxxx Xxxxx, care a menționat că hotărârea Colegiului de disciplină și etică este bazată pe analiza probelor administrate în cadrul verificărilor disciplinare, ce indică asupra vinovăției procurorului Nicolae Tian.

Totodată, reprezentantul Inspecției procurorilor a reținut că, în prezenta speță disciplinară, procurorului Nicolae Tian i-a fost reținută încălcarea prevederilor alin. (3) art. 308 din Codul de procedură penală, potrivit cărora, demersul de prelungire a arestării preventive se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare.

Prin urmare, termenul de arestare a lui Xxxx Xxxxx, învinuit de înstrăinarea drogurilor în proporții mari, expira la xx.xx.2022 ora xx:xxmin., iar procurorul a înaintat demers abia la xx.xx.2022 ora xx:xx min., deși trebuia să-l depună cel târziu la xx.xx.2022.

Inspectorul a susținut că Colegiul de disciplină și etică i-a acordat procurorului Nicolae Tian un termen suficient pentru prezentarea probelor suplimentare, din care motiv Consiliul Superior al Procurorilor urmează să respingă argumentele acestuia, precum că la examinarea procedurii disciplinare i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Reieșind din probele administrate, încălcările procesuale admise de procuror au generat în timp efecte negative asupra actului de justiție, or actualul procuror de caz a fost în imposibilitate să expedieze cauza în instanța de judecată, fiind nevoit să o suspende prin ordonanța din xx.xx.2024, până la stabilirea locului aflării învinuiților,

---

¹ Aprobata prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

care se sustrag de la urmărirea penală.

În acest sens, Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor, Xxxxx Xxxxx, a prezentat ordonanță de suspendare a urmăririi penale, în calitate de act confirmativ.

Complementar, reprezentantul Inspecției procurorilor a remarcat că, potrivit Hotărârii nr.3-27/2023 din 24.02.2023, Colegiul de disciplină și etică a reținut în sarcina procurorului Nicolae Tian comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și b) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.*

Inspectorul a notat că, la moment, în contextul modificărilor legislative operate la Legea cu privire la Procuratură, este necesară încadrarea acțiunilor procurorului în baza prevederilor legale actuale, deoarece încălcarea disciplinară de la lit.b) art.38 a fost modificată esențial, reprezentând în esență o altă abatere disciplinară.

Așadar, acțiunile procurorului Nicolae Tian urmează a fi încadrarea corespunzător abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Lege - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3).*

Prin urmare, Inspectorul Xxxxx Xxxxx a solicitat admiterea contestației procurorului Nicolai Tian din alte motive, cu modificarea din oficiu a Hotărârii Colegiului de disciplină și etică și cu constatarea în acțiunile procurorului vizat în procedura disciplinară a abaterii disciplinare potrivit lit.a) art.38 din Legea cu privire la procuratură, în redacția actuală.

8. *Aprecierea Consiliului Superior al Procurorilor.*

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare, ținând cont de argumentele prezentate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxx Xxxxx, precum și ținând cont de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată necesitatea admiterii contestației procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Nicolae Tian, depusă împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023 însă din alte motive decât cele invocate de către contestatar, cu casarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, în partea ce ține de încadrarea faptelor disciplinare conform art.38 lit.b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, menținând în rest hotărârea fără modificări.

Pentru motivarea concluziei formulate, vor fi expuse *infra* raționamentele de fapt și de drept, de care s-a condus Consiliul Superior al Procurorilor la adoptarea deciziei pe acest caz.

Consiliul reține că, potrivit art.40 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (*redacția în vigoare până la 03.08.2023*), procurorul urma să fie tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la comiterea abaterii, iar conform alin.(2) din aceeași lege, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară a procurorului era de 3 ani de la data comiterii.

Prin Legea nr.200/2023 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor) a fost modificată, *inter alia*, Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, fiind vizate inclusiv subiecte cu privire la înființarea Inspecției procurorilor în subordinea Consiliului

Superior al Procurorilor, suspendarea procedurilor disciplinare aflate în derulare în cadrul ex-Inspecției procurorilor din subordinea Procuraturii Generale și a termenelor de tragere la răspundere disciplinară.

Legea nr.200/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial nr.291-295 din 04.08.2023, însă, în partea funcționalității noii Inspecții a procurorilor, suspendarea procedurilor disciplinare aflate în derulare în cadrul ex-Inspecției procurorilor și a termenelor de tragere la răspundere disciplinară, s-a specificat expres faptul că legea vizată va intra în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării, adică la 04.11.2023.

In concreto, în Art.VI alin.(12) din Legea nr.200/2023 s-a dispus suspendarea procedurilor disciplinare aflate în derulare în cadrul Inspecției procurorilor și termenele de tragere la răspundere disciplinară se suspendă la expirarea a 3 luni de la data publicării prezentei *legi (n.a. – 04.11.2023)* și urmează a fi reluate de noua componentă a Inspecției procurorilor.

Subsecvent, Legea nr.200/2023, a stipulat la art. VI alin.(13) că Inspecția procurorilor se consideră funcțională la numirea a cel puțin 4 inspectori.

Prin Art. X din Legea nr.226 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative (*aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției*), în vigoare din 05.09.2024, s-a abrogat alineatul (13) din art. VI al Legii nr.200/2023. Intrarea în vigoare a normei citate *supra* atrage după sine constatarea că Inspecția procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în noua componentă (*de trei inspectori*), devine funcțională. Astfel, termenele de tragere la răspundere disciplinară suspendate la data de 04.11.2023 au fost reluate la 05.09.2024, prin efectul Legii nr.200/2023.

Analizând procedura disciplinară în care este vizat procurorul Nicolae Tian, constatăm că abaterea disciplinară imputată acestuia a fost săvârșită la xx.xx.2022 - data înaintării de către Nicolae Tian a demersului cu privire la prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile în privința învinuitului Xxxx Xxxxx.

Prin urmare, la acea dată Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură stabilea (la art.40 alin.(2)) că, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii.

Astfel, la 16.12.2024 - data examinării contestației, abaterea disciplinară comisă de către procurorul Nicolae Tian în activitatea procesuală nu este prescrisă.

Din constatările Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor a desprins două categorii de pretinse încălcări imputabile procurorului Nicolae Tian - potrivit art. 38 lit.a) și lit.b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură:

Se notează că, în accepțiunea Legii nr.200 din 31.07.2023, dispoziția art. 38 lit. a) a fost concretizată, prin stabilirea arealului de obligațiuni prevăzute la art. 6 lin.(3) din legea cu privire la Procuratură, pentru a căror îndeplinire necorespunzătoare procurorul poate fi sancționat disciplinar.

În același context, modificarea adusă articolului 38 lit.b) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, reflectă o extindere a normelor referitoare la abaterile disciplinare și reprezintă un pas către o definiție mai precisă a comportamentului considerat inacceptabil pentru un procuror.

Așadar, având în vedere modificările operate la legea specială în partea ce vizează reglementarea abaterilor disciplinare, precum și ținând cont de constatările

Colegiului de disciplină și etică, Consiliul notează că încălcările admise de procurorul Tian Nicolae în exercitarea atribuțiilor de serviciu urmează a fi încadrate conform unei singure abateri disciplinare, nefiind posibil în speță reținerea unui concurs ideal de abateri disciplinare, așa cum s-a reținut de Colegiul de disciplină și etică.

Prin urmare, Consiliu intervine în conținutul acestei hotărâri contestate sub aspectul clarificării încadrării juridice a acțiunilor procurorului vizat în procedura disciplinară, urmând a exclude abaterea disciplinară prevăzută la lit. b), cu menținerea în rest a hotărârii fără modificări.

Consiliul apreciază că faptele procurorului vizat în procedura disciplinară se încadrează în abaterea disciplinară definită în Legea cu privire la Procuratura la art. 38 lit. a) - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3).

Abaterea disciplinară prevăzută la art. 38 lit. (a) reprezintă, *per se*, o normă juridică de trimitere la conținutul altei prevederi din același act normativ, care reglementează obligațiile procurorului în exercitarea atribuțiilor funcționale.

În continuare, Consiliul va descrie faptele procurorului vizat în procedura disciplinară, raportându-le la elementele abaterii constatate de Colegiul de disciplină și etică și reținute de Consiliu.

Conținutul unei abateri disciplinare reflectă aceleași elemente ca și o încălcare de ordin penal sau contravențional, iar incriminarea anumitor fapte ca abateri disciplinare are rolul de a proteja valorile fundamentale și relațiile sociale esențiale pentru buna funcționare a sistemului de justiție.

Astfel, *obiectul juridic* al abaterii disciplinare îl reprezintă relațiile sociale care reglementează obligațiile de serviciu și normele de conduită ce trebuie respectate de procurori, având în vedere funcția pe care o exercită. Aceste relații sunt afectate de fapta procurorului implicat în procedura disciplinară.

Latura obiectivă a abaterii disciplinare include trei componente esențiale: fapta, care poate fi caracterizată printr-o acțiune sau inacțiune (elementul material), urmarea imediată a acesteia și legătura de cauzalitate între fapta săvârșită și rezultatul produs.

Elementul material al abaterii disciplinare constă în actul de conduită interzis procurorului prin norma disciplinară, fiind concretizat, în acest caz, sub forma unei acțiuni. Raportându-ne la speța în discuție, Colegiul de disciplină și etică a constatat, în mod justificat, că acțiunile procurorului Tian Nicolae intră sub incidența răspunderii disciplinare.

Procurorul este obligat, prin activitatea sa, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul de etică al procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.²

Prin depunerea tardivă a demersul de prelungire a măsurii preventive a arestului, de către procurorul Tian Nicolae au fost încălcate grav dispozițiile art. 308 alin. (3) din Codul de procedură penală și ale Instrucțiunii Procurorului General nr. 21-8d/17-4005 din 18.12.2017, care prevăd că demersul de prelungire a arestării trebuie depus cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea termenului de arestare. De asemenea, pct. 7.1 din Ordinul Procurorului General nr. 2/21 din 02.01.2018 privind organizarea activității

---

² Art. 3 alin.(7) din Legea cu privire la Procuratură.

procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești prevede că înaintarea demersurilor pentru arestarea preventivă sau, după caz, prelungirea acesteia, în absența temeiurilor legale, precum și nerespectarea termenelor legale pentru depunerea acestora în instanță, constituie abateri disciplinare.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, o asemenea stare a lucrurilor, caracterizată prin lipsă de diligență, nu poate beneficia de o justificare rezonabilă.

Aceasta relevă deficiențe grave în înțelegerea și asumarea rolului procurorului stabilit de lege, constituind o încălcare a obligației de responsabilitate. O astfel de conduită contravine principiilor fundamentale ale statutului profesional al procurorului, consacrate prin Constituție și legislația națională aplicabilă.

Astfel, Consiliului Superior al Procurorilor notează că nu pot fi reținute argumentele procurorului Nicolae Tian cu referire la *depunerea demersului de prelungire a arestului reieșind din data indicată în mandatul de arest*, or, potrivit textului demersului de prelungire a măsurii preventive, depus la xx.xx.2022, acesta *face referire la Încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Comrat, oficiul Central din xx.xx.2022*, potrivit căruia termenul până la care a fost aplicată măsura preventivă este data de xx.xx.2022 și nu cea de xx:xx.2022 indicată în mandatul de arest.

Mai mult, având în vedere faptul, că procurorul a efectuat personal reținerea numitului Xxxx Xxxxx și a solicitat aplicarea în privința acestuia a uneia din cele mai aspre măsuri preventive pentru un termen de 30 zile, urma, în scopul respectării drepturilor persoanei arestate și întru excluderea detenției abuzive, să țină cont de acest termenși de data de expirare.

Totodată, după emiterea încheierii de aplicare a măsurii preventive din xx.xx.2022, procurorul are obligația să examineze cu atenție actele procedurale emise ca urmare a demersului său și să verifice legalitatea respectivei încheieri. În situația în care constată că instanța a aplicat un termen depășit sau a făcut interpretări eronate, procurorul trebuie să reacționeze prompt, inițiind căile de atac corespunzătoare pentru a remedia erorile instanței de fond.

În continuare, deși prin încheierea judecătorului de instrucție din xx.xx2022, demersul lui Nicolae Tian privind prelungirea măsurii preventive în privința învinuitului Xxxx Xxxxx a fost respins ca fiind depus tardiv, procurorul totuși a contestat încheierea respectivă cu recurs la Curtea de Apel Comrat, fiind evident faptul intervenirii consecințelor potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală, potrivit căruia, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.*

Prin decizia Curții de Apel din xx.xx.2022 a fost respins recursul procurorului Tian Nicolai, ca unul neîntemeiat.

Drept urmare, Xxxx Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 aln. (3) lit.c), f) din Codul penal, a fost eliberat din arest preventiv.

Consiliul apreciază ca fiind pur declarative argumentele contestatarului privind pretinsa încălcare a dreptului la apărare, invocând omisiunea audierii martorului Xx.xx de către Colegiul de disciplină și etică. Probele administrate de Inspekția Procurorilor și analizate de Colegiu sunt suficiente, pertinente și dovedesc vinovăția procurorului Tian Nicolae.

Totodată, argumentele contestatarului referitoare la posibilitatea ca procurorul

Xx.xx să remedieze eroarea materială la etapa examinării recursului, în cadrul ședinței de la Curtea de Apel Comrat, nu pot fi reținute, din considerenul că procedura disciplinară discutată în această speță nu vizează acțiunile acesteia care, nu au fost supuse vreunei examinări disciplinare. Astfel, este stabilită în mod cert vinovăția procurorului Tian Nicolae pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.

Raportând prevederile standardelor internaționale și ale cerințelor naționale la circumstanțele individuale ale procedurii disciplinare examinate, se deduce clar că procurorul Nicolae Tian a admis încălcări ale normelor procesual-penale și nu a asigurat respectarea termenului stabilit de lege la înaintarea demersului de prelungire a arestului preventiv în privința lui Xxxx Xxxxx, iar modul în care a gestionat aceste sarcini este expresia îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin.(3).

Este relevant să reiterăm poziția constantă a Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit căreia principiul independenței procesuale a procurorului este, fără îndoială, un pilon fundamental, ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil.

Totuși, notăm că acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind posibilitatea de a acționa după propria voință, deoarece independența nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta reprezintă o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii.

În această ordine de idei menționăm Avizul nr.9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, potrivit căruia *independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă, care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză*, normă ce indică asupra faptului că legea este unicul izvor al propriei convingeri a procurorului atunci când examinează cazurile ce îi sunt repartizate.

Respectiv, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază că modul în care a acționat procurorul Nicolae Tian, în contextul analizei situației privind respectarea termenului de ținere a persoanei în stare de arest, prevăzut în art.186 din Codul de procedură penală, excedează cadrul admisibil al unei erori izvorâte din cunoașterea insuficientă a unor probleme de interpretare juridică sau, eventual, de schimbare a practicilor judiciare.

Comportamentul profesional al procurorului Nicolae Tian, în partea ce ține de respectarea termenelor procedurale, nu întrunește condiția calității relevante pentru a se alinia cerinței de îndeplinire corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

Urmarea imediată a abaterii disciplinare constă în efectele produse de acțiunea sau inacțiunea subiectului activ, concretizate în principal prin deteriorarea încrederii și respectului opiniei publice față de funcția de procuror. Aceasta conduce, astfel, la afectarea imaginii justiției, atât ca sistem, cât și ca serviciu public.

Conduita procurorului contravine principiilor fundamentale ale statutului profesional al procurorului, consacrate prin Constituție și legislația națională aplicabilă.

Potrivit materialelor prezentate de Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor, Xxxxx Xxxxx, s-a stabilit că învinuitului s-a sustras de la urmărirea penală, părăsind

hotarele țării, iar cauza penală a fost suspendată prin ordonanța procurorului de caz din xx.xx.2024, având în vedere lipsa informației cu privire la locul aflării învinuitului.

Această situație este, fără nici o îndoială, rezultatul direct al conduitei reprobabile a procurorului Nicolae Tian, care a desconsiderat responsabilitățile ce revin acestuia atât prin prescripțiile legii, cât și prin normele deontologice.

În susținerea acestei concluzii, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului subliniază că întârzierile în administrarea actului de justiție pot fi tolerate doar atunci când sunt cauzate de circumstanțe obiective și sunt gestionate prin măsuri rezonabile de accelerare a procesului. În cazul *Scordino c. Italiei*, Curtea a accentuat că justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri care ar putea compromite eficiența și credibilitatea sa. Complimentar, în cauza *Beaumartin c. Franței*, Curtea a concluzionat că perioadele prelungite de stagnare, neînsoțite de justificări clare și rezonabile, sunt inacceptabile.

Examinând aceste principii în contextul situației vizate, se poate observa că prin neglijența sa procurorul nu doar că a încălcat termenul legal, dar a subminat și încrederea publicului în actul de justiție. Lipsa unor măsuri eficiente pentru remedierea întârzierilor accentuează responsabilitatea profesională a procurorului și evidențiază o abatere gravă de la standardele de diligență impuse de lege și jurisprudența internațională.

Legătura de cauzalitate reprezintă cel de-al treilea element al laturii obiective a abaterii disciplinare și se referă la conexiunea între elementul material al faptei și urmarea imediată prevăzută de lege pentru existența abaterii disciplinare.

Astfel, s-a stabilit cu certitudine că acțiunile procurorului Tian Nicolae, caracterizate prin depunerea tardivă a demersului privind prelungirea măsurii preventive a arestului în cazul învinuitului Xxxx Xxxxx, care a fost eliberat de instanță și s-a sustras de la tragerea la răspundere penală, au condus la pierderea încrederii societății în serviciul procuraturii și în corectitudinea actului de justiție.

Latura subiectivă, ca element constitutiv al abaterii disciplinare, constituie atitudinea psihică a procurorului care a săvârșit abaterea disciplinară.

Pentru existența abaterii disciplinare nu este suficient să se constate că procurorul a comis o încălcare descrisă la art. 38 din Legea cu privire la Procuratură, ci este absolut necesar a se stabili dacă această faptă a fost comisă de către autorul ei și cu forma de vinovăție prevăzută de lege.

Potrivit art. 36 alin.(2) din Legea cu privire la procuratură, procurorii sânt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38, doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art. 38¹.

Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă.³

---

³ Art.38/1 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură.

În speță, latura subiectivă se exprimată prin forma de vinovăție, neglijența gravă, procurorul Nicolae Tian a admis încălcarea gravă a a normelor de drept procedural, fără a-și da seama de consecința eventuală care a survenit, deși putea și trebuia să le prevadă, considerând neântemeiat că aceasta consecință nu se va produce.

Procurorul a încălcat, din neglijență, într-un mod grav și inacceptabil, normele de drept procesual. Caracterul grav al încălcării acestor norme s-a reținut având în vedere că procurorul Tian Nicolae a încălcat în mod flagrant îndatoririle sale profesionale prevăzute la art. 6 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea contestată a Colegiului de disciplină și etică s-a dat o apreciere relevantă situației criticate, precum și au fost expuse raționamentele, care au determinat necesitatea sancționării disciplinare a procurorului Nicolae Tian, făcându-se raportarea corespunzătoare între obiectiile formulate de către acesta și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuat

În concluzie, având în vedere situația de fapt reținută, Consiliul apreciază că în această cauză disciplinară s-a demonstrat conduita reprobabilă a procurorului Nicolae Tian, fiind întrunite elementele abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură (*n.a. – Consiliul notează că se reține calificarea potrivit lit.a) din art. 38 în redacția Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, cu excluderea lit.b) or, după data de 04.08.2023, redacția lit.b) a art. 38 a fost modificată, ceea ce poate reprezenta o agravare a situației procurorului vizat și o apreciere de calificare inadmisibilă*).

Prin urmare, Consiliul Superior al Procurorilor menține decizia Colegiului de Disciplină și Etică privind aplicarea în privința procurorului Nicolae Tian a sancțiunii disciplinare prevăzute de art.39 alin.(1) lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură – avertismentul, ca fiind o măsură proporțională cu abaterea disciplinară comisă.

Având în vedere că motivele din contestația procurorului Nicolae Tian sunt nefondate, însă ținând cont de cele constate în și descrise în partea descriptivă, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A admite contestația procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Comrat, Nicolae Tian, din alte motive decât cele invocate.

2. A casa Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, în partea ce ține de încadrarea faptelor disciplinare conform art.38 lit.b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, cu excluderea acestui calificativ.

3. A menține celelalte dispoziții din Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-27/2023 din 24.02.2023, fără modificări.

4. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

5. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ